

LANDELIJKE VLINDERDAG 1992

Ieder voorjaar - aan het begin van het nieuwe vlinderseizoen - organiseert De Vlinderstichting een landelijke dag. In 1992 wordt deze dag gehouden op 14 maart in Wageningen. Iedereen is van harte welkom! Het zal een afwisselende dag worden met boeiende dialezingen. Op het programma staan onder andere:

- * Resultaten herintroductie Pimpemelblauwtjes
- * Overdag vliegende nachtvlinders
- * Vlinders in de duinen bij Haarlem
- * Ecologie van de Bruine eikepage
- * Eerste resultaten Monitoringonderzoek
- * Belgisch dagvlinderonderzoek

Er is op het programma nog voldoende ruimte voor andere lezingen. We willen u daarom uitnodigen iets over uw eigen ervaringen te vertellen. Neem hierover contact op met De Vlinderstichting.

U kunt op deze dag ook de tentoonstelling Bescherm Dagvlinders bekijken en artikelen uit de Vlinderwinkel kopen. Medewerkers van De Vlinderstichting kunnen u informatie geven over de diverse projecten en natuurlijk zijn er volop mogelijkheden om andere vlinderliefhebbers te ontmoeten. De kosten van deze dag bedragen inclusief lunch, koffie en thee f 15,- voor donateurs van De Vlinderstichting en f 25,- voor niet-donateurs.

U kunt zich opgeven voor deze dag door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 513.44.25 van De Vlinderstichting, Wageningen o.v.v. 'Vlinderdag 1992'.

Na aanmelding ontvangt u begin maart een programma en routebeschrijving.

GEEF U NU VAST OP, DAN BENT U VERZEKERD VAN DEELNAME !!

LANDELIJKE VLINDERDAG 1992

Datum: 14 maart 1992

Plaats: IAC-gebouw, Lawickse Allee 11, Wageningen

Tijd: 10.00 - 17.00 uur

VLINDEREXCURSIES IN VEENWEIDEGEBIED

In het kader van het Regionale Project 'Meer kleur in het groene hart' zijn er afgelopen zomer vier excursies in het projectgebied geweest.

Tijdens de excursies zijn verschillende plaatsen in het gebied bezocht. Langs rustige wegen, in heemtuinen en langs een spoorlijn werd er naar vlinders gekeken. Voor de deelnemers aan de cursus vlinder-vriendelijk landschapsbeheer is er nog een extra excursie geweest om de Zilveren maan te zien. In het projectgebied is deze vlinder dit jaar niet meer waargenomen. De excursie voerde daarom naar de dichtstbijzijnde bekende vliegplaats, nabij de Loosdrechtse Plassen. Inderdaad werd de Zilveren maan waargenomen, helaas maar op een klein plaatsje. Daar stonden nog net enkele bloemen, omdat men dat reepje vergeten was te maaien!! Volgend

jaar hopen we dat er op die plaats later en in ieder geval gefaseerd gemaaid gaat worden. De beheerder van het gebied werd uitgenodigd voor een veldbezoek met de beheersadviseur van De Vlinderstichting, waarbij ze samen een ander maai-beheer hebben afgesproken. In de vliegtijd van

Ook de overdag vliegende nachtvlinders, zoals deze St. Jansvlinder, komen op de vlinderdag aan bod.

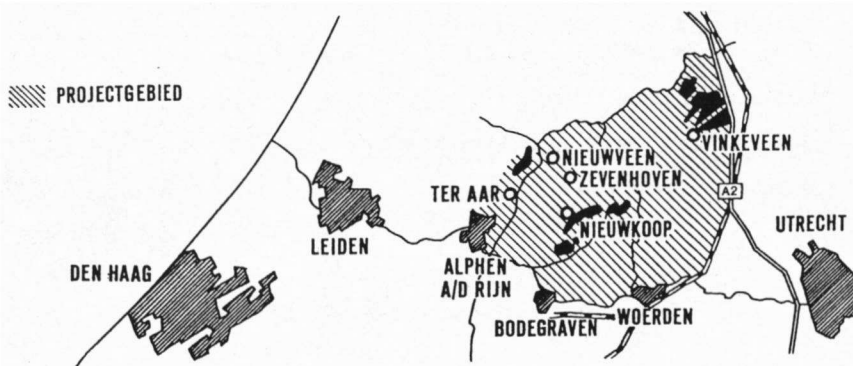
Tekening: Monte Gardenier.

deze vlinder zijn er voortaan in ieder geval nectarbronnen aanwezig.

Er waren naast de excursies ook vlinderteldagen. Op deze dagen was er meer tijd en werd er vanaf de ochtend geteld. Juist met deze vlinderteldagen werd er vrij ver het gebied in gegaan. Met bootjes werden zelfs de rietkragen langs de plassen geïnventariseerd.

Over het algemeen was het aantal waargenomen vlinders niet erg hoog. Dit had onder andere te maken met de slechte voorzomer. In augustus werden al veel meer vlinders gezien, maar het aantal soorten bleef erg laag. In het volgende nummer van *Vlinders* zal uitgebreid ingegaan worden op de vlinderstand van dit veenweidegebied.

In het kader van het project zijn er nog verschillende activiteiten gepland, maar het vlinder-kijk-seizoen loopt af, de meeste activiteiten zijn binnen. Evaluatie van het project staat nu op het programma en de vraag hoe het verder moet gaan in het gebied is van groot belang. Daarnaast gaan de voorbereidingen van een volgend project alweer van start.

In 't kort

NIEUWE EINDREDACTEUR

Bij het colofon zag u de laatste drie jaargangen steeds vermeld: Eindredactie Adrie Otte. En aangezien zijn naam ook stond boven vele artikelen in ons tijdschrift, kunt u hieruit opmaken, dat hij een zeer actieve eindredacteur was. Ook was Adrie steeds bezig met vormgevingsproblemen. Het blad kreeg, toen het aantal abonnees het maar even toeliet, vrij snel een ander uiterlijk. Een zaak, die hem in het begin nogal wat tijd kostte, was de overgang van de typemachine naar moderne computerverwerking. Al met al: een altijd bezige sympathieke jongeman, die, nu hij een vervolgstudie aan de Landbouwuniversiteit gaat beginnen, het veel tijd vragende eindredacteurschap vaarwel moest zeggen. Wij wensen hem veel succes. Adrie blijft gewoon lid van de redactie. Als nieuwe eindredacteur mogen wij u introduceren Inge van Halder. Aangezien zij reeds geruime tijd bij De Vlinderstichting werkzaam is, is zij met vele redactieproblemen reeds bekend. Wij heten haar van harte welkom.

De redactie

STOPPER-ADVERTENTIE

Misschien bent u in uw dag- of weekblad de onderstaande of een daarmee vergelijkbare advertentie van De Vlinderstichting tegengekomen. Het is een zogenaamde 'Stopper-advertentie': een advertentie die gratis geplaatst wordt als er ergens een hoekje over is op een advertentie-pagina. We hebben al veel reacties op deze advertenties ontvangen en ook het aantal donateurs is sterk toegenomen. Als deze advertentie echter tot nu toe in uw 'lijfblad' ontbreekt, wilt u ons dan het adres van de advertentie-redactie geven, zodat we alsnog wat op kunnen sturen.

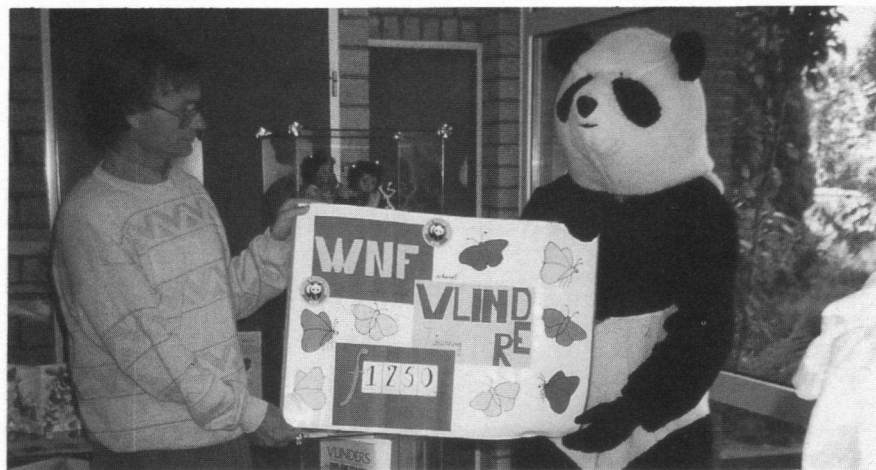
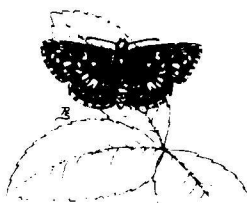
Je opa zag ze vliegen

Je kleinkinderen ook nog?

Het gaat heel slecht met de dagvlinders in Nederland. Eenvijfde van alle soorten is al uitgestorven en de helft wordt sterk bedreigd. Het is gelukkig nog niet te laat om de vlinderrijdheid van vroeger weer terug te krijgen.

DE VLINDERSTICHTING zet zich in om de vlinders te helpen. Daarbij heeft zij ook jouw steun hard nodig. Meld je daarom aan als donateur voor minimaal f25,- per jaar. Je ontvangt dan gratis het tijdschrift *Vlinders*.

Giro 513 44 25 te Wageningen, telefoon 08370-24224

Jan van der Made, directeur van De Vlinderstichting, krijgt van de Panda-beer van het Wereldnatuurfonds een cheque van f 1250,-

GIFTEN

Ook de afgelopen maanden ontving De Vlinderstichting weer vele kleine en grote giften, waarvoor wij de gulle gevers hartelijk willen bedanken. Het geld zal worden gebruikt voor het behoud en herstel van de vlinderstand en daarmee van de natuur

in Nederland. Enkele bijzondere giften waren:

- De afdeling Waterland van het Wereldnatuurfonds haalde door een sponsorloop f 1250,- op.
- Van een zeer gulle gever mochten wij f 15.000,- ontvangen.

AGENDA

Lezingen van De Vlinderstichting (aankomst 20.00 uur)

26 nov.
13 jan.
14 jan.
20 jan.

Kockengen
Wageningen
Alkemade
Veenendaal

Bejaarden Sociëteit - Huize Overdorp
KMTP - Bevrijdingskerk
KMTP
Dienstencentrum 'De Kleine Beer'

VLINDERSTICHTING ROND JAARWISSELING DICHT

In verband met de feestdagen is De Vlinderstichting van 21 december tot 6 januari gesloten. Wij wensen iedereen alvast prettige feestdagen en een vlinderrijk 1992.

OP WEG LANGS SLOOT EN HEG

Dit is de titel van een brochure over verbindingswegen voor plant en dier. De brochure wordt uitgegeven in de Kenmerk reeks en is geschreven in opdracht van de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij. De uitgave is bestemd voor leerlingen uit de hoogste leerjaren van het basisonderwijs en de eerste twee leerjaren van het voortgezet onderwijs.

Het boekje is vlot geschreven en leuk geïllustreerd. Het onderdeel over dagvlinders schenkt met name aandacht aan de eisen die vlinders aan hun omgeving stellen en de manier waarop ze die omgeving gebruiken. De bijbehorende docentenhandleiding biedt een overzicht van lesmateriaal met natuur- en milieuthema's en geeft summier een aantal lessuggesties.

Geïnteresseerden kunnen het boekje en de docentenhandleiding gratis aanvragen bij: Zom uitgeverij B.V., Postbus 434, 2300 AK Leiden; telefoon 071 - 149141.

In 't kort

OPDRACHTEN AAN DE VLINDERSTICHTING

De laatste jaren krijgt De Vlinderstichting steeds vaker opdrachten van instanties voor het verrichten van onderzoek. In 1991 zijn o.a. de volgende onderzoeken uitgevoerd:

Leijen-oost

De Leijen-oost is een streek ten zuidwesten van Den Bosch, waar een herinrichting plaats zal vinden. De opdracht van NMF Brabant aan De Vlinderstichting was te onderzoeken welke vlinders er voorkomen, waar kerngebieden voor vlinders zich bevinden en hoe deze zijn te verbinden. Gedurende het hele seizoen zijn medewerkers van de stichting regelmatig in het gebied geweest. Er zijn zo'n 30 dagvlindersoorten waargenomen, waaronder het Bont dikkopje, de Bruine eikepage en het Gentiaanblauwtje.

Oirschot

Er bestaan plannen om het militair oefenterrein de Oirschotse heide te vergroten tot een Compagnie-oefenterrein. Voordat dat echter kan gebeuren moet eerst worden onderzocht welke effecten dat zou kunnen hebben op natuur en milieu. De Vlinderstichting is ingeschakeld om te onderzoeken welke vlinders er voorkomen en op welke wijze deze zouden kunnen worden behouden. Het bleek een zeer rijk vlindergebied te zijn met 29 verschillende soorten. Met name het grote aantal van 90 Bruine eikepages was verheugend.

Drongelens kanaal

Het Drongelens kanaal loopt van Den Bosch naar Waalwijk. Het is een kanaal met een brede oeverzone van graslanden en opslag van bos. Dit jaar is voor Rijkswaterstaat onderzocht welke vlinders er voorkomen. Deze informatie wordt gebruikt bij het opstellen van een beheersvisie voor dit kanaal.

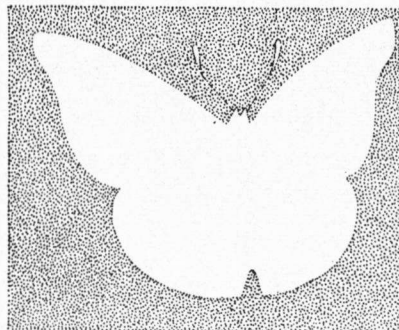
Naarden

In opdracht van de gemeente Naarden zijn de vestingwallen van de stad onderzocht op dagvlinders. Met name de grote hoeveelheden Bruine zandoogjes en Zwartsprietdikkopjes waren opvallend. De gemeente zal de wallen op een vlindervriendelijke manier gaan beheren.

Culemborg

Voor de gemeente Culemborg is een inventarisatie gemaakt van de natuur- en landschapswaarden van het hele buitengebied. Dit zal worden gebruikt voor het opstellen

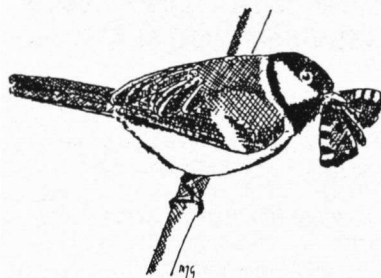
van het bestemmingsplan en voor het maken van een landschapsbeleidsplan. Naast dagvlinders is ook gekeken naar vleermuizen, vogels, amfibieën en planten.

VLINDERS IN HET NIEUWS

Uit: Emmer Courant 30 aug. 1991

Het massale bezoek van vlinders aan vlinderstruiken heeft ook nog een vraatzuchtig gevolg, meldt een lezer uit de Emmer wijk Bargemeer. Ook in zijn tuin heeft hij zo'n struik die door honderden vlinders wordt bezocht voor het verzamelen van nectar. De laatste dagen ziet deze lezer een koolmeesje af en aan vliegen. Die heeft inmiddels zeker al een stuk of honderd van die vlinders opgegeten, vermoedt hij.

*Een koolmees met een Kleine vos.
Tekening: Monte Gardenier.*

Uit: Algemeen Dagblad 28 aug. 1991

In Raalte neemt het vangen van vlinders door kinderen hand over hand toe. De plantsoendienst heeft daarover haar bezorgdheid uitgesproken, aangezien daarvoor de vlinderstruiken het loodje dreigen te leggen.

VLINDERWAARNEMINGEN GRAAG SNEL OPSTUREN

Het vlinderseizoen zit er weer op. Dan breekt de tijd aan van het doorwerken van de opschriftboekjes en het invullen van de formulieren. Niet de leukste klus, maar wel erg belangrijk. In 1991 kan worden meegewerkt aan drie projecten: 'Vlinders in het Nederlandse landschap', 'Monitoring' en het onderzoek naar de eerste waarnemingen van dagvlinders.

Alle losse waarnemingen die u hebt gedaan dit jaar kunnen worden doorgegeven op de formulieren van VNL. Hierop wordt per kilometerhok aangegeven welke vlinders zijn gezien, wanneer het was en enkele gegevens over het biotoop waarin de vlinders zijn waargenomen. Extra aandacht werd gevraagd voor de Bruine eikepage. Gelukkig was het voor deze soort een redelijk goed jaar en we zijn dan ook benieuwd naar uw gegevens. Hebt u nog geen formulieren of handleiding of hebt u zoveel gezien dat u meer formulieren nodig heeft, dan kunt u even bellen met De Vlinderstichting.

Ook mensen die mee zouden willen werken aan het monitoring onderzoek kunnen contact opnemen. Monitoring houdt in dat een vaste route eens per week wordt gelopen. Alle vlinders die worden waargenomen in een strook van 5 meter breed worden op speciale formulieren vermeld. Dit project loopt van april tot september, en is nu twee jaar bezig. De eerste resultaten zijn al heel interessant en nieuwe routes kunnen van de winter door de coördinatoren van De Vlinderstichting worden beschreven als u zich op tijd opgeeft.

De formulieren voor de eerste waarnemingen van dagvlinders, die dit voorjaar in het tijdschrift waren meegestuurd, komen inmiddels ook binnenstromen en het lijkt er op dat het een zeer geslaagd onderzoek is. Over deze waarnemingen, en ook een overzicht van de 'leuke' waarnemingen in 1991 hopen we in het februari-nummer te publiceren. Daarvoor zouden we echter graag zoveel mogelijk waarnemingen gebruiken. We willen u dan ook vragen om de formulieren voor 1 december naar ons toe te sturen. Waarnemingen van na die tijd worden uiteraard ook gebruikt en opgenomen in het systeem, maar in het artikel kunnen die niet meer verwerkt worden. Succes met het invullen.

Kars Veling & Chris van Swaay,
afd. Onderzoek en Adviezen.

In 't kort